

Skoltrötta ungdomar

Om projektet
”Studie- och arbetscoachning för unga”

Hjördis Gustafsson

FoU-Södertörns skriftserie nr 60/07

Rapporten kan beställas från
FoU-Södertörn
Römossevägen 25
146 31 Tullinge

Tel: 08- 530 621 80
Fax: 08- 530 621 81
E-post: info@fou-sodertorn.se

SKOLTRÖTTA UNGDOMAR. Om projektet ” Studie- och arbetscoachning för unga” i Ung-
domens hus

© FoU-Södertörn och författaren 2007

Tryck Botkyrka kommun 2007

FoU-Södertörns Skriftserie nr 60/07

ISSN 1403-8358

Förord

Att fånga upp ungdomar som varken studerar vid gymnasium eller har arbete/praktik är ett kommunalt ansvar. I Botkyrka kommun har man i två omgångar, med lite olika förutsättningar, bedrivit projekt för arbetslösa ungdomar, vid Ungdomens Hus i Fittja. Föreliggande rapport handlar projektet "Studie- och arbetscoachning för unga" som sträckte sig från december 2006 till december 2007.

Projektet innefattade en blandning av undervisning och praktik. I projektet arbetade två coacher som, i samarbete med projektledaren, skulle arbeta med ungdomarna i olika gruppaktiviteter, undervisning i kärnämnen samt bistå vid anskaffandet av praktikplatser och att stödja ungdomen under själva praktiken. Coachernas arbete syftade till att förbereda och motivera ungdomar för vidare studier och arbete/praktik.

När projektet startade visade det sig svårt att följa den ursprungliga projektplaneringen eftersom det var besvärligt att få ungdomarna att fungera som grupp. Det blev mycket stök och bråk. Detta ledde till att man fick ändra på arbetsplaneringen och istället för gruppövningar bedriva enskild undervisning, vilket visade sig fungera bättre, samtidigt som ungdomarna praktiserade på olika arbetsplatser.

Att kunna ändra arbetssätt när den ursprungliga planen inte fungerar kan man säga vara en av styrkorna med att arbeta i projektform. Att personalen också är flexibel och lyhörd i arbetet med ungdomarna och anpassar arbetssättet efter ungdomarnas förutsättningar och behov en annan.

Resultatet kan sägas vara framgångsrikt för de ungdomar som deltog i projektet men att projektet samtidigt hade svårt att nå upp till det planerade antalet deltagare.

En av lärdomarna från projektet är att det är kontakten och relationen till coacherna som varit det viktigaste elementet i projektet för ungdomarna. Man har blivit bemött med respekt och coacherna har lyssnat och avpassat sina insatser utifrån varje enskild individ. En inte alldeles vanlig situation för dessa ungdomar som ofta känt sig främmande inför skola och arbetsliv.

Rapporten är skriven av Hjördis Gustafsson, forskningsassistent vid FoU-Södertörn.

Tomas Bons
Forskningsassistent, FoU-Södertörn

Sammanfattning	5
Inledning.....	6
Projektets syfte och mål	7
Utvärderingen syfte och metod	7
Disposition	8
Projektets utveckling	9
Pilotprojekt.....	9
Personal och ungdomar söks	9
Ett pedagogiskt program	10
Ny inriktning	11
Kvällstid	13
Sammanfattning	13
Ungdomarnas röster	14
Olika bakgrunder.....	15
Undervisning	17
Coacherna.....	18
Sammanfattning	19
Avslutande kapitel.....	20
Källor.....	23

Sammanfattning

Projektet "Studie- och arbetscoachning för unga, 16-20 år vid Ungdomens Hus", med arbetsnamnet "Arbetskarriär i Botkyrka" syftade till att förbereda och motivera ungdomar för studier och/eller praktik/arbete. Verksamheten pågick från december 2006 till december 2007.

Utvärderingen bygger bland annat på intervjuer med personal och fyra unga män födda 1988-89 som deltog i projektet från december 2006 till juni 2007. Utvärderingen omfattar framför allt tiden fram till juni 2007.

Projektet hade en föregångare, "Arbetskarriär", som drevs i Ungdomens Hus ett år tidigare. Modellen med pedagogiskt program på förmiddagen och praktik på eftermiddagen fungerade dock inte för ungdomarna i föreliggande projekt. Stämningen var orolig och det var svårt att få dem att fungera i grupp. Efter drygt två månader frångicks modellen till förmån för individuellt arbete och mer praktik. Programmets tre månader förlängdes till i första hand hela vårterminen.

Projektet hade vissa igångsättningssvårigheter. Istället för till hösten 2006 började verksamheten med ungdomar i december 2006. Det hade även svårt att rekrytera ungdomar. Målet var att under ett år erbjuda plats för minst 25 deltagare. I september 2007, alltså nio månader efter det att en verksamhet satte igång, hade elva personer, en kvinna och tio män deltagit.

Av intervjuerna med ungdomarna går att förstå att undervisningen var individuellt utformad. Det tycks dock som om den och orientering i olika ämnen spelade en underordnad roll. Det som däremot framstod som betydelsefullt var de två coacherna. De gav dem framför allt stöd i olika situationer. Av beskrivningen har ungdomarna uppskattat att ha relationer till vuxna som har kunskap om samhället samt att bli bemötta med respekt, omsorg, tålamod och humor.

Samtliga fem ungdomar som ingick i projektet under vårterminen hade någon form av sysselsättning i december 2007. En person studerade vid Komvux, en på gymnasiets byggprogram, en arbetade på restaurang och en på bygge. En person, slutligen, praktiserade i butik.

Projektet gav ungdomarna utifrån deras olika behov en möjlighet att studera och praktisera samt förbereda sig för studier och arbete. Det gav dem också positiva erfarenheter av vuxna i en skolliknande miljö. I ungdomarnas beskrivning låter projektet som en motbild till en kritisk och negativ skolvärld. Att projektet utgått från individens behov och att coacherna utgjort ett stöd kan sägas motsvara målgruppens behov. Projektet pekar på skoltrötta ungdomars behov av engagerade och stödjande vuxna.

Inledning

Dom har öppnat sig som människor, förstår du, till oss främmande. Nu kan jag gå och prata med dom om allt. Jag kan prata om vad som helst med dom.

I maj 2007 intervjuade jag fyra av fem unga män som följt projektet ”Arbetskarriär i Botkyrka”. Det var vid ett av dessa intervjutillfällen som en av projektets ungdomar beskrev sin kontakt med de anställda på ovan nämnda vis (2007-05-09).

Projektet syftade till att förbereda och motivera ungdomar för studier och/eller praktik/arbete (Ansökan 2006-08-31).¹ Målgruppen var unga hemmahörande i Botkyrka kommun som varken studerade eller arbetade. Projektet hade sin hemvist i Ungdomens Hus i Fittja.

Ungdomens Hus är en ordinarie verksamhet inom kultur- och fritidsförvaltningen i Botkyrka. Det benämns aktivitetscenter och riktar sig till unga mellan 16 och 25 år. Ungdomens Hus startade på ungdomarnas initiativ hösten 1998. På hemsidan kan man läsa att ungdomarna sedan dess varit med och utformat alltifrån lokaler till innehållet i verksamheten. Veckans alla kvällar erbjuder personalen olika aktiviteter från bio och pingis till biljard och café (www.fittja.nu). På dagtid, när lokalerna var stängda för allmänheten, öppnade två coacher portarna för de ungdomar som deltog i projektets program.

Bakgrunden till projektet var forskning som visade ett samband mellan ofullständig skolgång och risker för kriminalitet och missbruk (Ansökan 2006-08-31). Olika organisationer i Botkyrka som kultur- och fritidsförvaltningen, utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och arbetsförmedlingen i Botkyrka/Salem såg ett behov av att samordna sina insatser för arbetslösa ungdomar i åldrarna 16 till 20 som inte påbörjat alternativt ej slutfört gymnasiet.

En kompletterande bakgrund till projektet ges i Ungdomens Hus årsredovisning för 2006. Att ha ”bra” fritidsaktiviteter är inte tillräckligt för att motverka utanförskap. Det är också viktigt för ungdomar att ha en ”daglig bas” i form av skola eller arbete. Ungdomens Hus efterlyser ett ”helhetsperspektiv” för att i förlängningen förhindra att ungdomarna hamnar i kriminalitet och ”asocialt liv” (Årsredovisning 2006).

Den 11 december 2006 började projektet arbeta med ungdomar. Samvaron i projektet präglades dock i inledningen av oro. De inledande orden i detta kapitel, som yttrades av en av ungdomarna om de anställda, ger en antydning om att den första

¹ Projektet benämns som ”Studie och arbetscoachning för unga, 16-20 år vid Ungdomens Hus”, men har arbetsnamnet ”Arbetskarriär i Botkyrka”.

tidens testning av personalen - som de anställda mindes det – var försvunnen fem månader senare.

Detta är en utvärdering som skildrar projektet ur medarbetarnas och de deltagande ungdomarnas perspektiv.

Projektets syfte och mål

Projektet syftade, som redan nämnts, till att förbereda och motivera ungdomar för studier och/eller praktik/arbete. Projekttiden var ett år och fyra månader. Ungdomarna skulle tas in i programmet kontinuerligt och följa det i tre månader. Enligt ansökan var 200 ungdomar registrerade av kommunen som icke gymnasiestuderande; de kunde alltså, förutsatt att de var arbetslösa, tillhöra målgruppen. Projektet hade som mål att under ett år:

- erbjuda plats för minst 25 deltagare
- 70% av deltagarna skulle fullfölja programmet i verksamheten under tre månader förutsatt att de inte fick arbete eller påbörjade annan utbildning
- 80% av dem som var kvar efter tre månader skulle gå vidare till studier, praktik, lärlingsplats eller arbete
- varje deltagare skulle få en individuell kartläggning och handlingsplan

Tanken var att hitta ungdomar, som tillhörde målgruppen, via fritidsgårdar och genom kommunens kartläggning av ungdomar som ej var registrerade som gymnasiestuderande.² Intagningen skulle ske kontinuerligt med start hösten 2006 med en grupp om femton stycken. Alla ungdomar skulle skrivas in i det individuella programmet vid gymnasiet för att därigenom få studiestöd, lunch och tillgång till sjuksköterska samt studie- och yrkesvägledare. En projektledare på halvtid och två coacher³ på heltid skulle ansvara för verksamheten. För den första perioden på fyra månader 2006 söktes 470 000 kronor från Finsam (Ansökan 2006-08-31). För år 2007 ansöktes om ytterligare 1 360 000 kronor från Finsam (Ansökan 2006-11-29).⁴ För år 2006 och 2007 söktes 50 000 respektive 120 000 kronor till utvärdering.

Utvärderingen syfte och metod

Inledningsvis var ambitionen att en utvärderare från FoU-Södertörn skulle följa projektet cirka en och en halv månad och under denna tid göra intervjuer med både medarbetare och deltagare. Tanken var också att en uppföljning skulle ske efter programmets slut. En utvärderare anställdes i mitten av januari 2007 för totalt tre månader. Av olika skäl slutade utvärderaren dock sitt arbete i förtid.

² Kommunerna har uppföljningsansvar det vill säga skyldighet enligt skollagen att varje år kartlägga hur många ungdomar i åldern 16-20 som inte är registrerade som gymnasiestuderande.

³ Personalen benämner sig själva coacher, men i ansökan är benämningen specialpedagoger.

⁴ Eftersom projektet kom igång senare än planerat fanns 200 000 kronor av de beviljade medlen för år 2006 kvar.

I början av maj 2007, när projektets verksamhet pågått i fem månader, återupptogs utvärderingen av undertecknad, som inte tidigare varit i kontakt med projektet. Utvärderingen fick nu en annan design än vad som tidigare planerats.

Beskrivningarna av projektets verksamhet utgår från skrivna dokument samt intervjuer med tre anställda och fyra deltagande ungdomar. En av de anställda var projektledare och de två andra coacher. De intervjuade deltagarna var samtliga män födda 1988-89. Tre av dem var födda utanför Norden, eller hade föräldrar som var det. En person hade sitt ursprung inom Norden. Samtliga ungdomar har andra namn än de jag har givit dem i denna rapport.

De intervjuade berättade alltså om verksamheten så som de mindes den och utan att jag som utvärderare kunde ställa frågor utifrån egna erfarenheter av det specifika projektet. Frågorna till ungdomarna handlade också om deras arbets- och studiesituation som den såg ut vid intervjutillfället och hur de tänkte sig den i framtiden.

I projektansökan (2006-11-29) nämns att syftet med utvärderingen är att få svar på om den utformade insatsen motsvarade målgruppens behov samt vilka resultat projektet ger på individnivå. Resultaten i rapporten gäller perioden från december 2006 till juni 2007. Utvärderingen tar också fasta på om projektet har nått sina mål och redovisar situationen i september 2007.

De tre anställda intervjuades vid ett tillfälle i april 2007 om projektets utveckling. I november 2007, i samband med att de anställda hade läst genom materialet gjordes korrigeringar och kompletteringar. Dessutom har jag hämtat information genom informella samtal med de två anställda vid de tillfällen då jag vistades vid Ungdomens Hus för att intervju ungdomarna.⁵ Ungdomarna intervjuades enskilt om hur de såg på projektets innehåll i maj 2007.⁶

Disposition

Nästa kapitel "Projektets utveckling" skildrar projektets bakgrund och hur det utvecklades fram till våren 2007. Kapitlet "Ungdomarnas röster" handlar i huvudsak om vad fyra av de fem ungdomar som fullföljde projektet ansåg om verksamheten. Båda kapitlen avslutas med en kort sammanfattning. I slutkapitlet diskuterar jag projektets resultat och relaterar det till forskning.

⁵ Intervjun med de anställda dokumenterades med bandinspelning.

⁶ Coacherna förberedde en ungdom för intervju inför varje gång jag skulle komma. Några missade tiden och nya tider fick bestämmas. Fyra av de fem som deltog i projektet december 2006 till maj 2007 är intervjuade. Vid samtliga intervjuer användes i förväg planerade frågor som gav möjlighet till sidospår. Strävan var att göra intervjuerna så öppna att det var möjligt att fånga in områden som intervjupersonerna bedömde som viktiga för dem. Intervjuerna med två ungdomar dokumenterades med bandinspelning, de övriga två genom anteckningar under och efter intervjun. Intervjuerna tog cirka en halvtimme. Citat från intervjuerna som är inspelade markeras med citattecken i den löpande texten och vid längre anföringar med indragna marginaler. För läsbarhetens skull är citaten något redigerade. Citat från intervjuerna som inte är inspelade omges liksom bandinspelningarna av citattecken med en notering om att de är hämtade från skrivna anteckningar.

Projektets utveckling

I det här kapitlet redogör jag för hur projektet byggdes upp och innehållet i verksamheten.⁷

Pilotprojekt

Projektet hade en föregångare, ett pilotprojekt benämnt ”Arbetskarriär”, som genomfördes vid Ungdomens Hus ett år tidigare, hösten 2005. Projektet vände sig till unga mellan 16 och 30 år. Tio personer, samtliga män, anställdes av Ungdomens Hus och genomgick ett tre månadersprogram med ersättning genom KPU⁸ alternativt OSA⁹. En av målsättningarna var att deltagarna skulle ha en lönebidragsanställning, praktisera eller påbörja en utbildning efter programmets slut. Projektet resulterade i att - av tio deltagare – hade två personer ungdomspraktik och fem anställning med lönebidrag en månad efter projektets slut. Två personer avbröt programmet på grund av personliga problem. En tackade nej till arbete (Lindhult, 2006). Det nya projektet ”Arbetskarriär i Botkyrka” hämtade erfarenheter från detta och tänktes ha liknande innehåll.

Personal och ungdomar söks

Projektet kom igång något senare än planerat. En anledning var att ett mord begicks i Fittja under hösten, vilket tog energi i anspråk från såväl personal som ungdomar vid Ungdomens Hus.

Föreståndaren för Ungdomens Hus, som var projektledare (50%) anställde två coacher (100% vardera) som var på plats, i slutet av november 2006. Därmed inleddes arbetet med att söka ungdomar till verksamheten. Detta gjordes genom personlig kontakt med ungdomar utan sysselsättning samt genom information till anställda, som fritidsledare och skolpersonal. De skickade också skriftlig information hem till samtliga ungdomar som enligt kommunen inte var inskrivna som gymnasiestudent (antalet var då 327).

Intresset för projektet var inledningsvis stort, skriver projektledaren i en redovisning av projektet. Ett tjugotal ungdomar ville börja. När de fick information om att ersättningen bestod av studiebidrag ändrade sig dock mer än hälften. Det nya projektet hade andra ekonomiska förutsättningarna än det föregående. Istället för en anställning i Ungdomens Hus med ersättning genom KPU eller OSA som innebär 3 500 respektive 10 - 12 000 i månaden skulle ungdomarna i det nya vara inskrivna på gymnasiets IV-program och få studiebidrag på 1 050 kronor.¹⁰

⁷ Kapitlet bygger på skrivna dokument och intervju med personalgruppen.

⁸ Förkortning för Kommunala program för arbetslösa ungdomar. De är ämnade för unga mellan 16 och 20 år.

⁹ Förkortning för Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare. Ger personer med funktionshinder möjlighet till rehabiliterande anställning. Lönen ska följa kollektivavtalen i branschen.

¹⁰ Till detta kom ersättning för lunch och SL-kort.

Åtta ungdomar var fortsatt intresserade. Personalen intervjuade dessa om skol- och arbetslivserfarenheter samt vilket stöd de hade av sin omgivning. De förhörde sig också om ungdomarnas vilja att satsa på deltagande i projektet (Redovisning av projekt 2007-01-17). Sex av dessa ungdomar började. De var i åldrarna 17 till 18 (Redovisning av projekt 2007-01-17).

Istället för hösten 2006 började verksamheten den 11 december 2006.

Ett pedagogiskt program

I inledningsskedet pågick gruppaktiviteter på förmiddagar. Eftermiddagarna ägnades åt enskilda samtal med ungdomar, föräldrar, andra närstående vuxna och/eller personal från socialtjänst (Intervju 2007-04-20). Till exempel gjordes individuella handlingsplaner med utgångspunkt i en kartläggning av den enskildes sociala och kunskapsmässiga behov. I planen formulerades deltagarens mål och delmål. Coacherna hade också fortsättningsvis kontakt med föräldrarna och/eller andra närstående (Projektrapport 2).

I början av januari 2007 utökades gruppaktiviteterna till heltid (Intervju 2007-04-20, 2007-11-06). Projektets program tänktes ha samma längd och innehåll som det som pågått ett år tidigare. Det innebar teoretiska studier och praktik under sammanlagt tre månader. Dagarna började klockan åtta med frukost och morgonsamling. Därpå delades dagen in med teoretiska ämnen på förmiddagen och praktik på eftermiddagen (Redovisning av projekt 2007-01-17).

Ett veckoschema kunde se ut så här:

Veckoschema, vecka 8

Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.00 Frukost 8.30 Mor- gonmöte, genomgång av veckan 9.30 Lektion 11.00 Kör- kortsteori	9.30 Träning 11.00 Kör- kortsteori	9.30-11.00 Lektion	9.30 Träning 11.00 Körkortsteori	9.00 Studiebesök 11.00 Veckoutvärdering
12.00 Lunch på Fittjaskolan				
13.00-16.00 Social färdig- hetsträning	13.00—16.00 Praktiskt arbete	13.00-16.00 Praktiskt arbete	13.00-16.00 Praktiskt arbete	13.00-16.00 Träning och bad

I programmet ingick etik/moralundervisning; konflikthantering; social färdighets-träning; presentationsteknik; att skriva meritförteckning, CV; svenska, matte, engelska, samhällsorientering; datakunskap; träning såsom boxning, fotboll, styrketräning; gruppövningar mm (Redovisning av projekt 2007-01-17). I programmet ingick också ART-träning vid sju tillfällen under ledning av personal från socialförvaltningens resursenhet (Projektrapport 2).¹¹ En av coacherna hade formell kompetens att undervisa i kärnämnen.

Det praktiska arbetet som pågick på eftermiddagen var förlagt till ett lokalt företag, Fittja Drift- och Underhåll¹² (Redovisning av projekt 2007-01-17). Arbetet kunde innebära städning, klottersanering, trädgårds- och fastighetsskötsel (Intervju 2007-11-06).

Ny inriktning

De tre anställda konstaterar efter en dryg månad, i en skriftlig redovisning av projektet, att ungdomarna har svårigheter att arbeta i grupp, men fungerar bra individuellt och i praktiskt arbete. De beskriver vidare att de unga har negativa förväntningar på sig själva och andra, är pressade av sina familjer att börja arbeta och hjälpa till med försörjningen. De nämner också att ungdomarna är nyfikna på relationer med de vuxna och kommer till verksamheten varje dag. Avslutningsvis skriver de att: ”Arbetet kräver stort mått av tålamod och uthållighet för oss alla, ungdomar och personal” (Redovisning av projekt 2007-01-17).

I intervjuerna förtydligar de anställda situationen: De två coacherna var nyanställda och kände därför varken till Ungdomens Hus kultur eller de enskilda ungdomarna. Detta ledde inledningsvis till att vardagen präglades av oro då ungdomarna, i olika sammanhang, testade coachernas gränser. Projektledaren, som sedan länge förestår Ungdomens Hus, kände däremot ungdomarna väl. Till dess att coacherna och ungdomarna bekantat sig med varandra, vilket tog några veckor, deltog hon därför aktivt i arbetet (Intervju 2007-11-06).

Det visade sig att metoden med gruppaktiviteter som använts i projektet 2005 inte fungerade i denna grupp. Personalgruppen berättar i april 2007 att de första två och en halv månaderna av det planerade programmets tre månader präglades av oro. Det var svårt att få de enskilda ungdomarna till en fungerande grupp (Intervju 2007-04-20). Ungdomarna befann sig också, som nämnts, på olika kunskapsnivåer. En av dem hade godkända betyg från grundskolan. Fyra hade inte fullföljt grundskolan. Två av dem hade stora läs- och skrivproblem. En kunde inte läsa (Redovisning av projekt 2007-01-17).

Det fungerade inte heller för alla ungdomar att praktisera gemensamt. De gick därifrån och uppehöll sig istället i Ungdomens Hus (Intervju 2007-04-20). Till skill-

¹¹ Förkortning för Aggression Replacement Training. Ett program utvecklat i USA på 1980-talet som syftar till att förebygga och bromsa utveckling av våld och aggressivitet hos ungdomar och unga vuxna.

¹² Företaget drivs av en anställd i Ungdomens Hus.

nad från i pilotprojektet hade ungdomarna i detta, svårigheter att passa tider och att uppträda på ett sätt som förväntades i arbetslivet (Intervju 2007-11-06). Sammantaget ledde detta till att det ursprungliga programmets tre månader inte kunde hållas.

Personalgruppen beslutade att ändra programmets innehåll. Bedömningen var att gemensamma aktiviteter inte passade för just denna grupp. Ungdomarna skulle istället praktisera på olika platser och ha individuell undervisning och samtal på Ungdomens Hus en dag i veckan.

Vid planeringen av praktikplaceringar utgick coacherna från ungdomarnas önskemål om praktik. Därefter sökte de lämpliga platser bland annat genom att besöka företag. De erbjöd arbetsplatserna handledning. Det var också möjligt för dem att själva delta. I början av mars 2007 började ungdomarna praktisera. Några av dem ordnade själva en plats. Coachernas ambition var att ungdomarna skulle praktisera åtminstone fyra veckor på en plats. Under praktikperioden gjorde coacherna besök på arbetsplatserna.

Förändringen visade sig vara positiv. Ungdomarna blev lugnare (Intervju 2007-04-20). Vid genomläsning av detta material kommenterar en av coacherna att han och kollegan under de första månaderna brottades med sina egna ambitioner att vilja ge ungdomarna mer kunskaper än vad de ville ta emot (Intervju 2007-11-06). Projektledaren påpekar vid samma tillfälle att programmets innehåll har fungerat bra.

I april 2007, efter en månads praktik, var tre av de fem ungdomarna kvar på den plats där de börjat. De övriga två hade misskött sig, men påbörjat nya praktikanställningar. En av ungdomarna hade i april 2007 fått extrajobb på praktikplatsen (2007-04-20).

Den 1 juni 2007 var två ungdomar kvar på sina respektive praktikplatser. En, eventuellt båda, skulle sommarjobba på samma ställe. Tre hade däremot lämnat sina praktikanställningar. De deltog alla i någon omfattning i Ungdomens Hus. Två av dem hade olika extrajobb (Nulägesbeskrivning 2007-06-01).

Projektet hade svårt att få tillräckligt många ungdomar. För att få fler kontaktade coacherna samtliga studie- och yrkesvägledare i området. De träffade också socialsekreterare vid socialförvaltningen för att informera om projektet och informera sig om ungdomar som kunde bli aktuella. Inför höstterminen försökte de också telefonledes kontakta samtliga ungdomar som enligt kommunen inte var inskrivna som gymnasiestuderande. Målet var att under ett år erbjuda plats för minst 25 deltagare. I september 2007, alltså nio månader efter det att en verksamhet satte igång, hade elva personer, en kvinna och tio män, deltagit. (Projektrapport 2).

Kvällstid

Senare började coacherna arbeta en kväll i veckan. De tog emot ungdomar upp till 24 år som behövde hjälp med att skriva gymnasieansökningar, kontakter med arbetsförmedlingen, skriva CV, söka sommarjobb och andra arbeten (Intervju 2007-05-09). De hjälpte också till med kontakter med skatteverket (Nulägesbeskrivning 2007-06-01). Under denna tid hade coacherna kontakt med flera ungdomar som ville sluta skolan och istället börja i projektet. Coacherna försökte motivera dem att genomföra gymnasiestudierna. Parallellt hjälpte de dem med studier och att söka sommarjobb (Projektrapport 2).

Sammanfattning

Projektet hade vissa igångsättningssvårigheter. Istället för till hösten 2006 började verksamheten med ungdomar i december 2006. Det hade även svårt att rekrytera ungdomar.

Den modell som projektets anställda hade tänkt använda sig av fungerade inte för de aktuella ungdomarna. Stämningen var orolig, det var svårt att få dem att fungera i grupp. Efter två och en halv månad av programmets tre månader frångicks modellen till förmån för individuellt arbete och mer praktik. Ungdomarna ägnade istället för fem halvdagar, fyra heldagar i veckan åt praktik och en åt vistelse i Ungdomens Hus. Detta visade sig passa ungdomarna bättre. Stämningen blev lugnare. Programmets tre månader förlängdes till i första hand hela vårterminen.

Projektet riktar sig till ungdomar men hade i juni enbart unga män som deltagare. Programmets innehåll med fysisk träning i form av styrketräning, boxning och fotboll samt praktik vid fastighetsskötsel är sådant som kan tänkas locka unga män mer än unga kvinnor. Förutom att den ekonomiska ersättningen var en hindrande faktor för att delta i projektet kan det tänkas att också innehållet med teoretiska ämnen och fysisk träning var mindre lockande för en del, oavsett kön.

Ungdomarnas röster

Att coacherna hade svårt att följa den modell som planerats och förgäves försökte skapa en för sammanhanget fungerande grupp märker man mycket lite av i intervjuerna med ungdomarna. Ingen av dem delar upp projektperioden, så som personalen gör, i ett före och ett efter: att stämningen blev bättre när gruppen splittrades. En av ungdomarna antyder, utan att ange någon tidsperiod, att ungdomsgruppen emellanåt var besvärlig. Han utvecklar svaret och beskriver att de var högljudda, skojade och inte kom i tid på morgonen. I nästa sekund säger han, kanske för att mildra sitt uttalande, att de trots allt var trevliga. En annan person svarar på min fråga om det var någon skillnad i gruppen när de började praktisera: ”Ja, lite grann faktiskt, när man kom ut, det var mer som man var fri. Man kunde göra lite mer som man ville” (2007-05-09).

Ingen av ungdomarna uttrycker heller, som personalen gör, att det var negativt att de kände varandra sedan tidigare. Tvärtom menar en av dem att det var positivt att de var bekanta och utvecklar svaret genom att berätta om en elev som avslutade sin medverkan i projektet och förklarar detta med att han bodde i grannorten Alby. De övriga ungdomarna bodde i Fittja.

Precis som ungdomarna kände varandra, var de väl förtrogna med Ungdomens Hus och dess personal. En person hörde talas om projektet genom personal vid en intilliggande fritidsgård. De övriga fick vetskap om det aktuella projektet genom Ungdomens Hus personal. Två informerades av verksamhetens föreståndare. En fick tips genom sin far: ”Min pappa känner X (personal vid Ungdomens hus) och han hade sagt att dom skulle börja det här och att det vara bra för att man fick jobb.” Själv var han inledningsvis tveksam till att börja. Han gick på gymnasiet IV-program. Visserligen hade han inte pluggat så mycket, men just månaden innan hade han börjat komma igång. Han blev dock övertygad av sin far som trodde att han skulle tröttna på att plugga. Han följde sin fars råd och konstaterade: ”Här fick jag lust att gå” (2007-05-04).¹³ Att projektet skulle erbjuda en väg till jobb var något som lockade de fyra ungdomarna.

I ungdomarnas beskrivning utgör Ungdomens Hus och kompisarna en viktig del av deras liv. En person liknar Ungdomens Hus vid ett hem. En annan berättar att föreståndaren känt honom sedan han var en liten pojke. Coacherna ingick dock inte bland de välbekanta. De anställdes specifikt för projektet. När jag i maj 2007 gjorde mina intervjuer omfattades dock även coacherna, som jag redan nämnt, bland dem som var viktiga. I de följande avsnitten ska jag beskriva detta närmare.

¹³ Intervjun är inte bandinspelad.

Olika bakgrunder

Projektets medarbetare beskriver en skiljelinje som går vid februari/mars 2007 när de frångick den ursprungliga modellen och istället lät ungdomarna arbeta individuellt och praktisera på olika ställen. Liksom projektets medarbetare beskriver tre av ungdomarna en utveckling med ett före och ett efter, dock inte vid samma tillfälle som medarbetarna gjorde. För de unga gick gränsen vid projektets start och därmed vid erfarenheter av den ordinarie skolan och projektets undervisning. Möjligtvis ska detta ses som en konsekvens av att jag kom för att intervjua om projektet; det kan vid ett sådant tillfälle ses som en självklarhet att berätta vad projektet inneburit i relation till tidigare erfarenheter.

Abdi, Hawar och Christian hade avbrutit skolan. Abdi berättar att han blev utslängd från den ordinarie skolan. Anledningen var, säger han, att läraren ansåg att han inte lyssnade på lektionen. Själv tror han att det berodde på att läraren hatade honom. Han beskriver att han hade svårt att läsa och att läraren hånade honom inför elever med svenskt ursprung. I projektet har han fått hjälp med att läsa och skriva. Även om han fortfarande har problem konstaterar han: ”Jag tycker att det har gått framåt” (2007-05-04).

Abdi ordnade själv sin praktikplats, hos en kompis pappa i ett lager. Han säger att han ”fixade det första steget” och coacherna ”det sista steget”. Konkret betyder det att coacherna besökte arbetsplatsen och såg till att papper skrevs, berättar han. Två gånger i veckan kommer han till Ungdomens Hus för att lära sig skriva och läsa. Han har fortfarande svårt och vill lära sig ”allt”. Liksom de andra har han sökt sommarjobb inom kommunen. Därefter ska han söka en skola för vuxna. Han förklarar att en av coacherna har sagt vilken skola han ska gå och förklarat för honom att den utbildningen är bra för honom i framtiden. Omdömet han ger om coachens stöd är: ”Det är som en riktig pappa.”

Hawar jämför projektets program med IV-programmet: ”På IV orkade jag inte plugga.” Han förklarar att det är lugnare i projektet: ”Det är bättre lärare, dom förstår mig bättre. /.../Sen får vi frukost här.” Att han får frukost innebär att han stannar. Annars brukade han gå från skolan när han blev för hungrig. Han fortsätter berätta om fördelarna: ”Och på rasterna kan man spela pingis och biljard. Eller sitta och prata och ta det lugnt i tjejrummet”¹⁴ (2007-05-04:b¹⁵).

Hawar praktiserade vid intervjutillfället som fastighetsskötare. Han har två handledare som han tycker är bra. Som förklaring nämner han dels att de bor i området, dels att de förstår hur ungdomar fungerar. Kanske som en förklaring till hur mycket han trivs berättar han att arbetet får upp honom på morgonen till skillnad från när han gick i skolan. ”Jag missade lektioner och kom när jag ville”. Han ska fortsätta praktisera som vaktmästare och senare söka fastighetsskötarutbildning. Han tycker att det finns en negativ faktor med projektets program, nämligen att det slu-

¹⁴ Tjejrummet benämns av personalen som ”mysrummet”.

¹⁵ Intervjun är inte bandinspelad.

tade för tidigt på dagen. Istället för klockan 13.00 skulle det ha slutat klockan 16.00. Som jag nämnde i förra kapitlet bestod programmet den första månaden av halvdagar. Han säger som förklaring: ”Jag trivs här. Jag tycker om att skämta och plugga”.

Christian skiljer sig från de övriga genom att ha godkända betyg i kärnämnen från grundskolan. Han gör inte, som de andra, samma åtskillnad mellan den tidigare skolan och projektet. Liksom i projektet hade han goda kontakter med lärare i skolan. Hans betyg räckte dock inte till det program som han sökte till i första hand. Istället började han i ett annat: ”för att göra nånting, inte bara sitta hemma”. Han kom dock snart underfund med: ”Det var inte min grej, som jag ville göra” (2007-05-09). Vad som lockade honom när han inledningsvis startade i projektet var att han skulle få hjälp att hitta jobb och att söka skola.

Under den teoretiska undervisningen riktade han in sig på att läsa teoridelen av kärnkortsundervisningen. Han hjälpte också de andra i gruppen, berättar han.

Christian slutade den praktik han fick genom projektet i förtid. Han tyckte dels att chefen var otrevlig, dels att arbetsuppgifterna var för få vilket fick till följd att han fick göra samma saker hela dagarna. När jag intervjuade honom vistades han halva dagarna i Ungdomens Hus och sökte då arbete och praktik. Inför det stundande sommarlovet hoppades han få sommarjobb inom kommunen under tre veckor.

Christian uppnådde ett av sina önskemål. När jag intervjuar honom hade han just fått besked om att han kommit in på byggprogrammet, som var det han önskade. Han berättar hur coacherna givit stöd på olika sätt på vägen. Bland annat deltog de i ett möte med studievägledare. Han visste sedan tidigare att han ville börja på byggprogrammet. Men eftersom det var svårt att komma in, ville han diskutera alternativa vägar. På min fråga om vilket stöd coacherna gav honom i denna situation berättar han: ”Det kändes bra att inte vara ensam där. Till exempel om man inte förstod vad de menade så frågade man dem, så förklarade dem på ett annat sätt”.

Coacherna följde också med på intervju inför praktikplacering. Han beskriver att de före intervjun hade pratat om vikten av att man svarade på alla frågor: ”så att man inte satt tyst och inte sa nånting”. Christian tycker att han fått vad han önskat och behöver inget stöd av projektet fortsättningsvis.

På min fråga om det funnits något som varit dåligt: ”Nej jag har mått bra när jag har varit här.” På min fråga om projektet skulle ha kunnat läggas upp på något annat sätt är svaret: ”Alltså det här var ju mer än jag förväntade mig”. När jag ber om exempel säger han: ”Allt vi gjort. Det är relationen man får till dem (coacherna).”

David skiljer sig från de övriga genom att fortfarande delta i gymnasiets IV-program. Enligt schemat vistas han där några timmar i veckan. Han uppskattade såväl den teoretiska som den praktiska delen av projektets program. Han förklarar

att det går bättre att plugga i projektet och motiverar det med att han inte blir uttråkad vilket han blir på IV-programmet. Kanhända som en förklaring säger han att personalen är trevlig.

Sedan fem veckor praktiserar han i en butik. Han trivs eftersom det dels var trevliga arbetskamrater, dels mycket jobb. Erfarenheterna från arbetslivet tror han kan vara bra i framtiden; det kan vara bra att ha fått känna på hur det är att vara ute i arbetslivet. Han är osäker på hur lång tid han ska ingå i projektet, möjligtvis resten av året.

Undervisning

Undervisningen i sammanhållen grupp hade ett varierat innehåll. I programmets första del som benämndes basutbildning ingick som nämnts i föregående kapitel, etik/moralundervisning; konflikthantering; social färdighetsträning; presentations-teknik; att skriva meritförteckning, CV; Svenska, matte, engelska, samhällsorientering; datakunskap; träning såsom boxning, fotboll, styrketräning; gruppövningar mm.

Undervisningen har ingen stor plats i intervjuerna. I förra avsnittet beskrev en person att han fått hjälp med att läsa och skriva. En annan hade ägnat sig åt körkortsteori. Andra ämnen som kan kategoriseras som teoretiska – som ungdomarna berättar om - är att prata inför grupp samt att skriva CV och jobbansökan.

De praktiska inslagen som de redogör för är matlagning och fysisk träning. Den fysiska träningen innehåller boxning, gym, simning, bowling och klättring. Gruppen har också varit på restaurang. En av dem poängterar att de åt svensk mat, utan att definiera vad det innebar. Kommentaren speglar kanhända framför allt personens ursprung utanför Sverige.

Genomgående var alla fyra positiva till vad som ingått i undervisningen. De uttrycker sig dock relativt kortfattat, som att det var ”roligt” att träna boxning och laga mat och ”lärorikt” att få kunskap om vad som är nyttig och onyttig mat.

En person berättar lite mer utförligt om övningarna i att tala inför grupp och konstaterar att de har givit honom självförtroende. Tidigare kunde han bara prata med en person i taget. Om det var flera och han ställdes inför en fråga blev han generad. För att förklara på vilket sätt han hittills haft glädje av övningarna berättar han att han inför de blivande cheferna på praktikplatsen klarade av att svara utan att bli generad. Han berättade om sig själv, varför han valde den platsen och varför han var intresserad. Han uppskattade också ART och kallar övningarna för ”psykiska lekar”.

Från början av januari till månadsskiftet februari/mars 2007 var, som nämnts, dagarna uppdelade med gemensam praktik på eftermiddagarna. Under praktikperioden på Fittja drift och underhåll arbetade de, förutom med kamraterna från projek-

tet, tillsammans med det team som fanns runt en vaktmästare. Det hände också att coacherna deltog. Omdömena om den gemensamma praktiken varierar. En person säger om perioden på Fittja drift och underhåll: ”Det var på vintern och kallt, men det var roligt ändå. Vi fick skotta snö, så vi hade roligt där i snön, vi kunde leka samtidigt som man jobbade” (2007-05-09). En annan person är mer kritisk och berättar att det var stressigt och beskriver hur de kallades till olika platser för att laga vattenkranar.

Det varierar mellan ungdomarna hur de uppskattat den individuella praktiken. Två av de intervjuade avbröt den praktik de fått genom projektet. En av dem var dock, liksom de två som var kvar på sina praktikplatser, nöjd med såväl uppgifter som handledare och arbetskamrater.

För de två som avbröt praktiken var tanken, berättar en av coacherna, att hitta en ny praktikplats. Meningen med coachernas arbete måste vara att aldrig ge upp: ”att kämpa på även om det så var för hundrade gången” (Intervju 2007-05-09). Just denna möjlighet uppskattade en av de intervjuade ungdomarna: att det alltid gick att få en ny chans.

Coacherna

Det som är mest slående är hur positiva de intervjuade ungdomarna är till coacherna. Det tycks som om projektledaren, tillika föreståndaren, inte hade någon central roll i projektet. En person nämner henne i mycket positiva ordalag. I de övrigas berättelser finns hon inte med. Detta ska ses i perspektivet att hon framför allt deltog i verksamheten under de första veckorna. Samtidigt som de berättar vilka egenskaper coacherna har, berättar de vad som krävs för att arbeta med ungdomar.

”Dom skäller inte så mycket. Dom pratar på ett snällt sätt”, förklarar en av dem. ”Dom skämtar med oss elever, men dom går inte över gränsen. Det är elever och lärare.” Hans uppfattning är att lärare ska skämta mer. Denna person, som avbrutit IV-programmet, förklarar: ”Det är första gången jag kommer överens med en lärare. När man inte kommer överens då tappar man lusten”(2007-05-04:b¹⁶).

En annan person som också avbrutit skolan och har negativa erfarenheter från skolan förklarar att coacherna alltid står på deras sida. ”Dom försöker ge oss stöd i livet.” Han tror att han kommer att sakna coacherna den dag han slutar. ”Tänk om du varit med någon i sex månader. Du kommer att gilla personen om han är trevlig” (2007-05-04).

Som jag tidigare nämnt kommenterar ingen av ungdomarna att relationen mellan deltagare och coacher inledningsvis var orolig. Däremot poängterar en att det kan vara svårt för personer utanför Fittja att arbeta med ungdomar i Fittja. En annan

¹⁶ Intervjun är inte bandinspelad.

säger som skäl till att han är nöjd med handledarna där han praktiserar att de kommer från Fittja. Ungdomarnas kommentarer kan tolkas som att de uppfattar att Fittjas invånare har en egen kultur, skild från det omgivande samhället.

De två coacherna har enligt två personers beskrivning kompletterande roller. Den yngre är som en vän, säger en person. Han skojar och spelar pingis. Den äldre inger mer respekt. ”Om du vill leka och skoja, då går du till X. Om du har problem då går du till XX”, förklarar en person. Han liknar dem vid en mamma och en pappa. ”Det är som mamma, hon hjälper alltid barnen. Om du får skit från farsan då går du till mamman” (2007-05-04).

Sammanfattning

Av intervjuerna går att förstå att den undervisning och det stöd som ungdomarna fått har varit individuellt utformad: den person som behövde grundläggande undervisning i att läsa och skriva fick det, den som hade godkända grundskolebetyg ägnade sig åt körkortsteori. Det tycks dock som undervisning och orientering i olika ämnen spelade en underordnad roll. Det som i intervjuerna framstod som mer betydelsefullt var de två coacherna. Oavsett vilka kunskapsbehov ungdomarna hade uttryckte de uppskattning för coacherna. De gav dem kunskap i teoretiska ämnen, förmedlade praktikplatser och framför allt stöd i olika situationer.

Det finns en skillnad mellan hur ungdomarna uttryckte sig som sammanfaller med skolresultat: De tre som inte hade godkända betyg i grundskolans kärnämnen beskrev att det var coachernas stöd och sätt som utgjorde skillnaden mellan vistelsen i skolan och i projektets program. Den person som hade godkända betyg hade till skillnad från de andra tre positiva erfarenheter av vuxna i skolmiljö.

Av beskrivningen har ungdomarna uppskattat att ha relationer till vuxna som har kunskap om samhället. De har gillat att få guidning in i vuxenlivet. När de ska beskriva förhållandet till coacherna liknar några den vid relationer i en familj. De har sammanfattningsvis uppskattat att bli bemötta med respekt, omsorg, tålamod och humor.

Avslutande kapitel

Speciella arbetsmarknadspolitiska program för ungdomar introducerades i början av 1980-talet, men nådde en större omfattning först under 1990-talets första år. I huvudsak är det kommunerna som anordnar program för unga i åldern 18 till 19 år (Forslund & Nordström Skans, 2006). Trots att en mängd program genomförts finns det få undersökningar som visar vad som är effektivt. En effektutvärdering av OECD-ländernas arbetsmarknadspolitik (Martin & Grubb, 2001) beskriver ett antal förutsättningar som ska vara uppfyllda för att arbetsmarknadsprogram ska leda till att unga får arbete: Programmen ska ha nära förbindelse till den lokala arbetsmarknaden. De ska erbjuda utbildning, arbetsträning och studievägledning. Programmen bör vidare hållas småskaliga, vara utformade utifrån såväl de arbets-sökandes som de lokala arbetsgivarnas behov. Utvärderingen konstaterar slutligen att effektiva program följer upp sitt arbete, granskar resultaten och använder informationen för att utveckla och förbättra arbetet.

Det projekt som här studerats syftade till att förbereda och motivera ungdomar för studier eller praktik/arbete. Enligt ungdomarna lyckades projektet förbereda dem för studier eller praktik/arbete. Projektet har, ur de intervjuade ungdomarnas perspektiv, motsvarat deras behov. Ungdomarna uttrycker att de fått den undervisning och praktik som de önskade. Beträffande personligt stöd menar några att de fått mer än de förväntade sig. De fick på olika sätt stöd av coacherna i att förverkliga sina planer och/eller att finna vad som passade. Samliga ungdomar som ingick i projektet under vårterminen 2007 hade någon form av sysselsättning i december 2007, enligt personalgruppen. En person studerade vid Komvux, en på gymnasiets byggprogram, en arbetade på restaurang och en på bygge. En person, slutligen, praktiserade i butik.

Några av förutsättningarna som nämns i effektutvärderingen (Martin & Grubb, 2001) har funnits i detta projekt. Coacherna har erbjudit undervisning i vissa ämnen och förmedlat arbetsträning och kontakt med studievägledare. Projektet har varit småskaligt och utgått från ungdomarnas behov. Det hade även ett etablerat samarbete med två arbetsgivare. Det som saknats är möjligheter till utbildning och ett kontaktnät med flera arbetsgivare.

Av ungdomarnas beskrivning har programmets teoretiska del inte varit den väsentligaste. Istället är det - för tre personer - praktiken och - för samtliga - stödet och förtroendet de känt från de två coacherna som varit viktiga. Praktikantställningarna och stödet kan ur ett så kallat salutogent perspektiv på hälsa och sjukdom (Antonovsky, 1991) ses som "motkrafter" som bidrar till att den enskilda människan klarar av påfrestningar och svårigheter som livet bjuder. Utgångspunkten i detta perspektiv är att det i livet ingår en mängd påfrestningar på individen av olika slag. Det är då viktigt att fråga vad som skapar hälsa; att identifiera "motkrafter" som den enskilda människan använder sig av för att klara de besvärligheter som livet bjuder.

Kunskapsmässigt befann sig ungdomarna på en sträcka mellan stora svårigheter att läsa och skriva och godkända grundskolebetyg. Deras erfarenheter av vuxna i skolmiljön skilde sig också åt och sammanföll med skolresultaten; den som hade godkända betyg uttryckte att han haft goda kontakter med skolpersonal till skillnad från de andra. Projektets teoretiska del gav några personer kunskaper i svenska och i körteori. Den praktiska gav arbetserfarenheter. En studie av ungdomars inträde på arbetsmarknaden under perioden 1985-2003 visar att informella kontakter och sociala nätverk är viktiga för inträdet på arbetsmarknaden; att ha ett brett kontaktnät ökar möjligheten att via det få arbete (Erikson mfl, 2007). Praktiken kan alltså ses som en möjlighet att bredda kontaktnätet. Coachernas stöd kan ha bidragit till att ungdomarna under denna tid lättare kunde hantera mötet med en skolkliknande miljö och med arbetsmarknaden.

Projektet hade som mål att under ett år erbjuda plats för minst 25 deltagare. Enligt projektrapport 2 hade i september 2007, alltså nio månader efter det att en verksamhet satte igång, elva personer, en kvinna och tio män deltagit.

Projektet hade också som mål att under ett år skulle 70% av deltagarna fullfölja programmet i verksamheten under tre månader förutsatt att de inte fick arbete eller påbörjade annan utbildning. Enligt projektrapport 2 hade i september 2007 63% fullföljt programmets tre månader.

Projektet hade även som mål att under ett år skulle 80% av dem som var kvar efter tre månader gå vidare till studier, praktik, lärlingsplats eller arbete. Programmet avslutades inte efter tre månader. Av dem som fullföljde tre månader gick 100% vidare till praktik kortare eller längre perioder, men ingick fortfarande i projektets verksamhet.

Projektet hade slutligen som mål att under ett år skulle varje deltagare få en individuell kartläggning och handlingsplan. Enligt projektrapport 2 hade i september 2007 100% av deltagarna fått en individuell handlingsplan och kartläggning.

Sammanfattningsvis:

- Projektet kom efter vissa svårigheter igång snabbt. Efter det att två coacher anställdes startade verksamheten mindre än en månad senare. Detta berodde möjligtvis på att det redan fanns en utarbetad modell.
- Projektet lyckades enligt den egna redovisningen nå de flesta av sina mål. Avvikelsen handlar om antal deltagare och att modellen med tre månader inte fungerade. Ungdomarna gick inte vidare från projektet enligt den tidsplan som var tänkt, tiden fick förlängas till minst det dubbla. Projektet har visat att en modell inte med självklarhet är överförbar på en annan grupp ungdomar.
- Svårigheten att rekrytera ungdomar ställer frågor kring om verksamhetens innehåll var för smal.

- Antalet intresserade ungdomar hade troligen varit fler om den ekonomiska ersättningen varit högre.
- Med hänsyn tagen till tillgänglig forskning behöver en liknande verksamhet etablera kontakter med fler arbetsgivare och erbjuda utbildningar som passar såväl de unga som arbetsgivare i området.
- Projektet gav ungdomarna utifrån deras olika behov en möjlighet att studera och praktisera samt förbereda sig för studier och arbete. Det gav dem också positiva erfarenheter av vuxna i en skolliknande miljö. I beskrivningen låter projektet som en motbild till en kritisk och negativ skolvärld. Att projektet utgått från individens behov och att coacherna utgjort ett stöd kan sägas motsvara målgruppens behov. Projektet pekar på skoltrötta ungdomars behov av engagerade och stödjande vuxna.

Källor

Intervjuer

Fyra deltagare (maj 2007)

Tre anställda (april 2007)

Två anställda (nov 2007)

Dokument

Ansökan 2006-08-31. Ansökan om ekonomiskt bidrag till projekt. Stöd- och utvecklingsenheten, Socialförvaltningen, Botkyrka kommun.

Ansökan 2006-11-29. Ansökan om ekonomiskt bidrag till projekt. Stöd- och utvecklingsenheten, Socialförvaltningen, Botkyrka kommun.

Lindhult, Erik. 2006. *Utvärdering av projektet "Arbetskarriär" i Ungdomens hus*. Ekonomihögskolan, Mälardalens högskola.

Nulägesbeskrivning 2007-06-01.

Projektrapport 1. *Studie- och arbetscoachning på Ungdomens Hus*. Projektrapport för tiden 2006-11-20—2007-04-04.

Projektrapport 2. *Arbetskarriär. Studie- och arbetscoachning på Ungdomens Hus* (2007-04-05—2007-09-10).

Redovisning av projekt 2007-01-17. Redovisning av projekt 2006. Studie- och arbetscoachning för unga 16-20 år, Ungdomens Hus. Projektledare. Socialförvaltningen/Kultur- och fritidsförvaltningen. Botkyrka kommun.

Årsredovisning 2006. Ungdomens Hus, Fittja, Kultur och Fritidsförvaltningen.

Litteratur

Antonovsky, A, 1991. *Hälsans mysterium*. Natur och Kultur. Stockholm.

Erikson, Robert; Nordström Skans, Oskar; Sjögren, Anna; Åslund; Olof: 2007. *Ungdomars och invandrades inträde på arbetsmarknaden 1985-2003*. IFAU – Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering. Rapport 2007:18.

Martin, PJ & Grubb, D. 2001. *What works and for whom: a review of OECD countries' experiences with labour market policies*. Working Paper 2001:14 IFAU.

Forslund, Anders & Nordström Skans, Oskar. 2006. *(Hur) hjälps ungdomar av arbetsmarknadspolitiska program för unga?* IFAU – Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering. Rapport 2006:5.

Hemsidor

www.fittja.nu